

Rapport från en resa i Shandongprovinsen april 2010- (kan gärna läsas i anslutning till reserapport från kinesan september 2008, "Hemma hos Kongs")

Curt Carlsson/Nenca/2010-11-12

En Kina-triangel – reserapport

Vi, en grupp på tio personer, avreste den 11 april och hade hoppats, på goda grunder, att möta en varm vår i Kina. – Därav blev föga och efter många kalla dagar och en snöig morgon känns det skönt att nästa års resa sker i maj.

Att komma till Peking är att komma till en modern, stor världsmetropol. Hela Peking kan kännas som ett enda "down town" med stora flotta skyskrapar, breda motorvägar och shoppinggallerior i många våningar som omfattar hela kvarter. Därför kändes det skönt att komma till vårt hotell "Den Dubbla Lyckans Hotell" i ett hutongkvarter ett par kilometer nordost om Himmelska Fridens Torg. Detta gamla hus inrymmer det mest fascinerade och mysiga hotell man kan tänka sig. Hotellkorridorerna är loftgångar eller öppna innergårdar. Rummen är mycket personliga och har oftast en fantastisk himmelsäng som tar upp gamla möbeltraditioner. Samtidigt är badrummet högmodernt och det finns TV men även i många fall en dator på rummet. Det ligger på en trång hutonggata så bussen kunde inte åka in utan vi fick vårt bagage cykelfraktat till hotellet. Hotellet ligger som sagt centralt, så det är möjligt att både promenera, ta en billig taxi eller den ännu billigare tunnelbanan som finns på 5 minuters avstånd. Gott om matställen finns också längs gatan. Vi kände oss mycket nöjda med hotellet.

Under ett par dagar "klarade vi av" en del av de obligatoriska sevärdheterna i Peking. De är många. En av de nya roliga sevärdheterna är ett ställe där man kan se hela Peking i modell (skalan 1:1000?). På en jättevägg finns modellen av det historiska Peking. Vid rulltrappan satt en kille och spelade på en flygel. Sådant kan du nästan bara uppleva i Kina.

På kvällen andra dagen åkte vi till Västra Stationen och tog nattåget till Xian. Kristina och Bosse tog fram sina fioler och de svenska folkmusikerna blev genast idoler i restaurangvagnen. Det blev succé på alla tre nattågen. Tack vare Kristina och Bosse blev svensk folkmusik ett ledmotiv på resan, vare sig vi besökte en by, klättrade på Muren eller taktfast vandrade hem till hotellet trallande på en gånglåt.

Helge och jag kom att dela kupé med en holländska och en kinesiska, bägge unga. Det blev mycket snack innan vi släkte lampan och vi fortsatte på morgonen medan tåget närmade sig Xian. Den kinesiska tjejen visade sig vara investeringsamordnare på Kinas näst största koncern i betongbranschen. Den hade 70 dotterbolag i Kina och mycket kontakter i Europa, som hon besökt flera gånger. Den ständiga byggruschen i Kina betydde givetvis mycket för hennes företag.

När vi osökt kom in på att jobba mycket, kom hon med en intressant synpunkt. Hon ansåg att kineserna mer och mer börjat ifrågasätta ett liv som enbart gick ut på att arbeta och hon antydde att det fanns en ny trend. När vi i slutet av vår kinaresa kom att besöka en gammal arbetskamrat till mig och hennes man, gav det samma intryck. Mannen for omkring i Kina som en skottspole under veckorna men unnade sig helt lediga helger. Man kan numera se hur kineserna mer och mer överger det villkorslösa slitet och söker sig en tillvaro med mera livskvalité i takt med ökad levnadsstandard. Man börjar också titta på kinesisk tradition och livsideal som föredöme framför det västerländska ideal som framhållits under de sista hundra åren.

I Xian tog "Bobo" emot oss och vi fick två intensiva dagar med en mycket driven och öppenhjärtig guide. Öppenhjärtigheten var genomgående för alla våra guider och inte minst deras villighet att diskutera politik och samhällsutveckling, förtroendet för politikerna, löneläget, kostnader, dödsstraffet och korruptionen. Dödsstraffet togs helt framt ut av en i gruppen som tyckte att det skulle avskaffas snarast. Två av våra guider fick frågan och bägge var tveklöst för dödsstraff.

När vi några dagar senare for genom en stad i Shandong berättade vår guide att borgmästaren åkt in för kraftig korruption. Befolkningen i staden hade då protesterat, ty denne borgmästare var en mycket driftig man som betytt mycket för en positiv utveckling av staden. Att han då även förskingrat en del av statens pengar berörde inte hans undersåtar så mycket.

Folk som arbetar och får saker utträttade röner alltid stor uppskattning i Kina. Det gäller oberoende av var man befinner sig på samhällsstegen. Därför är landets premiärminister mycket uppskattad.

Resan innehöll dock mer än samhällsfrågor. Xian har ett av Kinas förnämsta historiska muséer. Det har även informationen på engelska vilket gör det lätt att gå på egen hand i salarna. En vandring på en av de få kvarvarande stadsmurarna i Kina ingick också. I närheten av stadsmuren finns de muslimska kvarteren och i dessa Kinas största moské, ett ålderdomligt tempel som gick helt i traditionell kinesisk stil. Islam har en gammal historia i Kina från den tid Sidenvägen var pulsåder och det finns muslimska kvarter och moskéer i många städer. Marknaden i basarstil och gatumaten såg spännande ut. Färspressad bambumärg som såldes varm var ett gott minne denna iskalla dag.

Andra dagen ägnades helt åt terrakottaarmén. Trots att man ser massor av terrakottasoldater är det den del man inte ser av den 56 kvkm stora graven som är det mest

imponerande. "Bobo" gav en del intressanta siffror. 1974 hittades den första trasiga soldaten vid en brunnsgrävning och man har sedan tagit upp 6000 stycken ur graven, vilket bara är en bråkdel av alla som ännu är ouppgrävda. Det tar ett halvår att plocka ihop en soldat. Därför har man idag endast hunnit plocka ihop 2000 soldater. Om man sedan tänker sig vilken tid det måste ha tagit för att göra färdig en soldat för över 2000 år sedan, med kropp och huvud, vapen och bemålning och placering i graven kan man verkligen fråga sig vilken produktionskedja man måste haft då det endast tog högst 15 år! Ingen soldat är den andra lik. - Kineserna måste ha varit först även med det löpande bandet.

Själva kärnan inom gravområdet med gravkamrarna är inte utgrävd och det finns inga planer på detta för närvarande. Arkeologerna anser att den helt orörda kejsargraven bör lämnas i det skicket, då man inte vet om man kan ta reda på allt på ett riktigt sätt och möjligen är graven också gillrad med fällor och innehåller gifter. Slutligen finns där också en respekt för gravfriden.

Ett nattåg tog oss nu till Shandongprovinsen i nordöst. Denna del av resan är dess speciella profil. Kinalotsen är den enda resebyrå som erbjuder en paketresa där Konfucius hemstad Qufu, taoismens heligaste berg Thai Shan och mycket annat unikt ingår.

Daniel, vår guide i provinsen, mötte oss i Jinan och vi for till Berget. Vi bussades halvvägs upp och sedan kunde vi välja att gå dryga 4000 trappsteg eller ta linbanan till toppen av Thai Shan. Gruppen delade upp sig och hälften vandrade sakta uppför trapporna, förbi marknadsstånd och små serveringar. Mest markant bland stånden var försäljningen av rökelse i alla storlekar och andra saker att offra där uppe på toppen för lycka med pengar, barn och äktenskap.

Vi övernattade i topphotellet och såg soluppgången tidigt nästa morgon. Det är en speciell upplevelse och ett par svenska fioler förstärkte magin. En varm militärpäls som kunde hyras för 20 spänn bidrog också till att man kunde njuta av ögonblicket då solskivan bröt fram.

Konfucius stad Qufu var nästa mål. Där föddes han och växte upp och verkade. Efter en lång vandring i Kina med lärjungar återkom han på ålderns höst. Efter hans död begravdes han här och ett tempel började genast byggas upp av hans anhängare. Hans familj, Kongs, levde i närheten av templet och kom att efter 8 generationer åtnjuta en mycket hög informell status, som de yttersta uttolkarna av Konfucius läror. Kejsarna var noga att visa Kongs sin vördnad, ty annars kunde det misshaga folket som var stränga anhängare av konfucianismen. Hemmet, som var bebott av Kongs intill förra seklet, och templet finns kvar att beskåda. Gravplatsen, där alla Kongs som kan hävda släktskap i rakt nedstigande led till Mästaren kan kräva att få bli begravda, torde vara världens största familjegrav. Det tar över en kvart att bara åka omkring på området i ett eldrivet ekipage för besökare. Många kineser besöker Qufu men det är glest mellan västerlänningarna.

Därefter väntade Linyi, en stor liten stad (10 milj.), där det finns ett museum över Kinas främste kaligraf, Wang Xizhi, som föddes i staden på 400-talet e.Kr.f. Där finns också ett museum över de två författare som skrivit Kinas mest berömda bok om krigets strategi och taktik. Museets främsta sevärdhet är de bamburibbor som hittats i författarnas gravar och där stora delar av bokens innehåll finns. Boken är f.ö. även välkänd utanför Kina.

Ur svensk synpunkt finns det även ett intressant besök att göra på stadens stora lasarett . 1891 startade ett amerikanskt missionssällskap ett litet sjukhus. 1893 kom Anna Larsson dit och blev dess andre chefsläkare. Hon kom från USA men hade sina rötter i Hamrånge i Gästrikeland varifrån hon emigrerat 1884. Hon fick endast 4 år på sig innan febern ändade hennes liv, men under dessa år drev hon framgångsrikt sjukhuset. Nu är det en av provinsens största och mest framstående sjukvårdsinrättningar. År 2005 skapades kontakter mellan Hamrånge och staden Linyi, vilket resulterat i ett turistsamarbete.

Efter fem intensiva dagar i provinsen steg vi på nattåget mot Peking. Tåg ger alltid stora möjligheter till spontana kontakter vilket skedde även denna gång. Om ni på YouTube hittar några glada fiolspelande och sjungande svenskar på ett tåg i Kina så kan det vara den film som en av våra nyvunna vänner spelade in på sin mobil.

Mycket hände även under vår sista period i Peking men vandringen på Muren är nog det mest bestående intrycket. Vi åkte upp till en mindre vanlig angöring av Muren vid Simatai. Efter övernattnig i ett enkelt vandrarhem startade vi med personliga guider längs Muren i västlig riktning. Vi var lite skeptiska till att få var sin "ledsagare" men det visade sig vara en stor frihet som gjorde att alla kunde gå i den takt man önskade. Muren är här inte alltid den lättaste att gå på då den inte är renoverad på samma sätt som på de populäraste ställena. Fem timmar gick vi allt som allt innan vi nådde målet, vilket gav oss lite träningsvärk dagen därpå. I gengäld fick vi vara för oss själva under stora delar av vandringen, vilken man normalt inte är bortskämd med. Den vackraste och klaraste dagen på hela resan fick vi just på Muren; det är mycket värt! De som inte ville gå långt kunde ta bussen till målet.

Pekinganka, prutmarknad, morgongymnastik och vardagsliv i hutongerna kan man fortfarande uppleva i Peking även om det känns att det för varje år blir mer sällsynt och tillrättalagt. Kineserna sörjer det säkert inte så mycket, men vi turister vill ju ha det "pittoreskt" och "äkta". Men det äkta Kina från 2000-talet har en annan skepnad än Kina bara för ett par decennier sedan. Men skepnaden har ändå en kärna som är 5000 år.

